
Værktøjskasse – dine rettigheder

Når en virksomhed, myndighed eller organisation behandler personoplysninger om dig, har du en række værktøjer til at kontrollere det. Værktøjskassen kaldes også rettighedskataloget.

Hos nogle virksomheder kan du bruge dine rettigheder via 'Din profil', hvis du har lavet en profil. Det kan eksempelvis være nemt at rette din adresse eller bede om at se dine oplysninger via "Din profil" hos virksomheden.

De vigtigste rettigheder finder du i oversigten på side 15-20.

Værktøjskasse – dine rettigheder (1/6)

Navn på kontrolværktøj

Hvad betyder det?

Hvordan bruger du rettigheden?

Ret til oplysning. (GDPR art. 13 og 14)

Du har ret til at vide, hvordan dine personlige oplysninger behandles. Du har ret til automatisk at få meddelelser, når der indsamles personoplysninger omkring dig.

Meddelelserne vil normalt blive sendt på skrift. Det er den virksomhed, myndighed eller organisation, der bestemmer over dine oplysninger, der skal meddele det til dig på en tydelig, kortfattet og letforståelig måde.

Du skal kigge efter en persondatapolitik eller noget omkring persondata på virksomhedens, myndighedens eller organisationens hjemmeside, i mails eller i appen. Her skal du tjekke, om du får følgende at vide:

- Hvem er ansvarlig? Er der kontaktoplysninger og har de en Data Protection Officer?
- Hvorfor behandles data?
- Hvilke typer data vil de have og hvem deles de med?
- Hvorfra indsamles data?
- Sker der overførsel af data ud af EU?
- Hvornår slettes data?
- Er der automatiserede afgørelser eller laves der en profil af dig?
- At du har rettigheder
- At du kan klage til Datatilsynet

Hvis du ikke kan finde nogle oplysninger om persondatapolitik, bør du undgå at bruge servicen.

Værktøjskasse – dine rettigheder (2/6)

Navn på kontrolværktøj	Hvad betyder det?	Hvordan bruger du rettigheden?
Ret til indsigt. (GDPR art. 15)	<p>Retten til indsigt betyder, at du har ret til at se og modtage en kopi af de personoplysninger, som behandles om dig. Formålet er, at du har styr på de data, som behandles, og om de er korrekte og behandles lovlige.</p> <p>Der er dog nogle undtagelser fra indsigtsretten. Du kan fx ikke få lov til at se andres oplysninger.</p>	<p>Hos nogle virksomheder, myndigheder eller organisationer kan du bede om at få det slettet via din kundeprofil. Hos andre skal du have oplyst, hvordan du kan kontakte dem og bede om det. Se under 'Ret til oplysning'.</p> <p>Du kan eksempelvis skrive: "Hej. Jeg hedder Bettina Hansen, og jeg vil gerne have indsigt i mine personoplysninger."</p>
Ret til berigtigelse. (GDPR art. 16)	<p>Denne rettighed betyder for det første, at du har ret til at få rettet forkerte personoplysninger om dig selv. Du har også ret til at bidrage til, at oplysninger er så rigtige som muligt. Det kan dog nogle gange være svært at afgøre, om du har ret i, at oplysningerne er forkerte og derfor skal rettes, på nær hvis det er oplysninger som fx din adresse eller mobilnummer.</p>	<p>Hos nogle virksomheder, myndigheder eller organisationer kan du bede om at få det rettet via din kundeprofil. Hos andre skal du have oplyst, hvordan du kan kontakte dem og bede om det. Se under 'Ret til oplysning'.</p> <p>Du kan eksempelvis skrive: "Hej. Jeg hedder Bettina Hansen, og jeg vil gerne have rettet mine personoplysninger. Det, jeg vil have rettet, er ... "</p>

Værktøjskasse – dine rettigheder (3/6)

Navn på kontrolværktøj	Hvad betyder det?	Hvordan bruger du rettigheden?
Ret til sletning (retten til at blive glemt). (GDPR art. 17)	<p>Retten til sletning betyder, at du – med visse undtagelser – har ret til at få slettet oplysninger om dig selv.</p> <p>Den dataansvarlige hos virksomheden, myndigheden eller organisationen skal rette sig efter din anmodning om sletning og skal meddele dem, som oplysningerne er givet videre til, at de skal slette dine oplysninger.</p>	<p>Hos nogle virksomheder, myndigheder eller organisationer kan du bede om at få det slettet via din kundeprofil. Hos andre skal du have oplyst, hvordan du kan kontakte dem og bede om det. Se under 'Ret til oplysning'.</p> <p>Du kan eksempelvis skrive: "Hej. Jeg hedder Bettina Hansen, og jeg vil gerne have slettet de personoplysninger, som I har om mig."</p>
Ret til dataportabilitet. (GDPR art. 20)	<p>Du har ret til at modtage dine personoplysninger, så de er til at læse og ikke er et stort rod af en masse oplysninger. Du har også ret til at få overført dine personoplysninger fra én virksomhed til en anden.</p> <p>Formålet med retten til dataportabilitet er at give dig mere kontrol over dine personoplysninger og en mulighed for at skifte service/leverandør. Det kan fx være, hvis du skifter fra Tidal til Spotify og gerne vil have dine personlige playlister med.</p>	<p>Hos nogle virksomheder, myndigheder eller organisationer kan du bede om at få det overført via din kundeprofil. Hos andre skal du have oplyst, hvordan du kan kontakte dem og bede om det. Se under 'Ret til oplysning'.</p> <p>Du kan eksempelvis skrive: "Hej. Jeg hedder Bettina Hansen, og jeg vil gerne have, at I overfører mine personoplysninger til mig selv ELLER til virksomhed XX."</p>

Værktøjskasse – dine rettigheder (4/6)

Navn på kontrolværktøj

Hvad betyder det?

Hvordan bruger du rettigheden?

Ret til ikke at være genstand for en afgørelse, der alene er baseret på automatisk behandling, herunder profilering. (GDPR art. 22)

Automatisk behandling kalder man også profilering. Det betyder, at en maskine ved hjælp af nogle data laver en profil af, hvem du er.

For det første betyder denne rettighed, at du har ret til, at en afgørelse ikke blot træffes af en maskine, hvis det vil have stor betydning for dig. Du kan kræve, at et menneske træffer afgørelsen.

Dernæst betyder rettigheden, at du har ret til ikke at blive profileret af en maskine. Det kunne være, hvis maskinen skulle vurdere dine økonomiske forhold, din arbejdsindsats, dit helbred, dine interesser osv. og så danne en profil af dig til brug for virksomheden, myndigheden og organisationen.

Du skal have at vide, hvis der anvendes automatiserede afgørelser om dig. Du kan også skrive til den kontaktoplysning, som virksomheden, myndigheden eller organisationen skal oplyse til dig. Se under 'Ret til oplysning'.

Du kan f.eks. skrive:

”Hej. Jeg hedder Bettina Hansen, og jeg vil gerne have at vide, om jeg er genstand for en automatiseret afgørelse eller profilering hos jer.”

Værktøjskasse – dine rettigheder (5/6)

Navn på kontrolværktøj

Hvad betyder det?

Hvordan bruger du rettigheden?

Ret til information ved sikkerhedsbrud. (GDPR art. 34)

Hvis uvedkommende får kendskab til dine personlige oplysninger, eksempelvis ved et hackerangreb eller at en computer bliver stjålet, så skal Datatilsynet have information inden for 72 timer.

Hvis bruddet på sikkerhed betyder en risiko for netop dig, så har du ret til at få besked om, hvad der er sket. Det kan fx være, hvis dine kortoplysninger bliver stjålet fra webshoppen. Så skal både Datatilsynet og du selv hurtigst muligt have besked, så du kan beskytte dig.

Du kan holde øje med sikkerhedsbrud via Datatilsynets hjemmeside og naturligvis din egen mail.

Du kan tjekke om din mail har været en del af et sikkerhedsbrud på:

<https://haveibeenpwned.com/>

Værktøjskasse – dine rettigheder (6/6)

Læs her om svarfrister for din henvendelse til en virksomhed, myndighed eller organisation. Få svar på, hvad du skal gøre, hvis din henvendelse bliver afvist, eller du ikke er tilfreds med svaret.

Svarfrist	Hvis du har skrevet og krævet, at virksomheden, myndigheden eller organisationen skal svare dig på en af dine rettigheder, skal du have svar "uden unødigt forsinkelse" og senest én måned efter. Hvis det er meget kompliceret, kan det betyde, at du må acceptere en svarfrist på yderligere to måneder. Du skal dog have at vide, at svaret bliver forsinket og hvorfor det bliver forsinket.
Hvis din henvendelse afvises	Anmodninger kan også afvises, og hvis det sker, skal du have besked om det straks og senest en måned efter. Hvis din anmodning afvises, skal det begrundes, og du skal vejledes om, hvordan du kan klage til Datatilsynet eller forelægge sagen for domstolene.
Hvis intet andet lykkes, eller du ikke er tilfreds med svarene: Klag til Datatilsynet.	<p>Inden du klager, bør du tage kontakt til den virksomhed, organisation, person eller myndighed, som du mener, behandler oplysninger om dig i strid med reglerne om databeskyttelse. Det vil ofte være muligt at få den dataansvarlige til at komme dig i møde.</p> <p>Du kan også vælge at klage til Datatilsynet med det samme. Det koster ikke noget at klage, og du kan bruge denne formular, som er en hjælp til at få givet de oplysninger, Datatilsynet skal bruge for at behandle din klage. Men du er også velkommen til at klage ved at skrive til Datatilsynet via deres mail, dt@datatilsynet.dk eller til at ringe til dem på tlf. 3319 3200. Sørg for at få skrevet så mange oplysninger som muligt og gerne med udgangspunkt i den formular, der linkes til ovenfor.</p>